

Toelichting op de Beleidsregel terrassen gemeente Utrecht

Algemene toelichting

Terrassen leveren een positieve bijdrage aan de levendigheid van de stad. Ze maken het mogelijk dat bewoners en bezoekers op openbare plaatsen kunnen vertoeven en van een hapje of drankje kunnen genieten. Ook geven terrassen de stad een vrolijke en levendige uitstraling, waar horecaondernemers aan bijdragen. Tegelijkertijd kunnen terrassen ook een nadelige uitwerking hebben op de stad. Ze leggen beslag op de openbare plaats, waardoor voetgangers en ander verkeer minder ruimte hebben en er geen plek meer is voor andere voorzieningen (zoals fietsparkeren) of andere activiteiten.

Ook kunnen terrassen het woongenot van omwonenden verstoren (geluidsoverlast en vervuiling) en het uiterlijk aanzien van de omgeving voor andere ondernemers en omwonenden negatief beïnvloeden (zoals rommelige opslag van meubilair, terraschotten en parasols)

Met regels minder spanning tussen belangen

Vanwege de spanning tussen het belang van de horecaondernemer (terras voor commerciële doeleinden) en het algemeen belang van de stad (leefbaarheid voor omwonenden, aantrekkelijkheid voor bezoekers, uitstraling van de stad) is het belangrijk om regels op te stellen voor terrassen in onze stad. De Beleidsregel terrassen gemeente Utrecht (hierna: Beleidsregel terrassen) geeft deze regels.

Uitgangspunt: gebruik openbare ruimte is tijdelijk gebruik

De Beleidsregel terrassen zorgt ervoor dat terrassen een positieve bijdrage leveren aan de beleving van de stad en tegelijkertijd overlast en andere negatieve aspecten worden voorkomen. Het uitgangspunt is dat het gebruik van de openbare ruimte voor een terras geen recht is. Als een horecaondernemer toestemming krijgt van de gemeente voor een terras, dan gaat het altijd om tijdelijk gebruik van de openbare plaats, ook als de vergunning voor onbepaalde tijd is. De gemeente staat privatisering niet toe, wat betekent dat de grond eigendom blijft van de gemeente en niet het eigendom is van de horecaondernemer.

De Beleidsregel terrassen werkt de regels Verordening horeca verder uit

De Beleidsregel terrassen volgt de Verordening horeca gemeente Utrecht (hierna: Verordening horeca) en werkt de regels verder uit waar een terras aan moet voldoen om een vergunning van de burgemeester te kunnen krijgen. Voor horecaondernemers met een terras gelden dus zowel de Verordening horeca als de Beleidsregel terrassen. Als in het horecabedrijf en dus op het terras alcoholhoudende drank wordt geschonken, dan geldt ook de Alcoholwet.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2

Algemeen

Het terras mag geen afbreuk doen aan de openbare plaats, de weg en omgeving. Er moet ruimte zijn voor iedereen. Hierbij is het belangrijk dat de weg en openbare plaats gebruikt worden waarvoor deze bedoeld zijn. Het terras mag nooit leiden tot brandonveilige situaties of de veiligheid nadelig beïnvloeden. Omdat terrassen vrijwel altijd op of aan een openbare plaats of de weg zijn gelegen, is het van belang dat terrasmeubilair en de gebruikte materialen zoals parasols en terrasschotten ondergeschikt zijn aan het straatbeeld, geen armoedige uitstraling hebben en niet leiden tot onevenredige aantasting van het straatbeeld. Hierbij kunnen kleurgebruik en materiaal een rol spelen

Artikel 3

Algemeen

Horecabedrijven met een vergunning voor een terras hebben op grond van artikel 13, lid 2, van de Verordening horeca een sluitingstijd van 01.00 uur. Lid 3 van artikel 13 van de Verordening horeca biedt de burgemeester de mogelijkheid om terrassen aan te wijzen waarvoor ruimere openingstijden gelden. Dit is gedaan in artikel 3 van deze beleidsregel.

Lid 1

Horecabedrijven met een vergunning voor een terras kunnen op zaterdag en zondag het terras langer openhouden – tot 02.00 uur in plaats van 01.00 uur – als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. De voornaamste voorwaarde is dat een dagtemperatuur van 25 graden Celsius of hoger wordt verwacht; op dat moment geldt de 25 gradenregeling.

Lid 1, sub b

Het extra openingsuur valt officieel op een zaterdag of zondag in de vroege ochtend van 01.00 uur tot 02:00 uur. In de regel wordt dit omschreven als de nacht van vrijdag op zaterdag en van zaterdag op zondag.

Lid 1, sub c

Als op vrijdag of zaterdag een dagtemperatuur van 25 graden of hoger wordt verwacht, dan wordt dit bekend gemaakt op de website van de gemeente. De burgemeester baseert zich hierbij op een nauwkeurige weersvoorspelling die specifiek voor de stad Utrecht is opgesteld. De gemeente geeft opdracht voor deze nauwkeurige weersvoorspelling. Andere weerberichten en metingen zijn niet geldig. Horecaondernemers kunnen aan de hand van de

bekendmaking van de gemeente vaststellen of hun terras op een vrijdag of zaterdag langer open mag zijn vanwege het mooie weer

Lid 1, sub d

De verlenging van de sluitingstijd van het terras geldt niet voor horecabedrijven waar in de vergunning specifieke eisen zijn opgenomen over de sluitingstijden van terrassen of waarvoor andere regels gelden waardoor zij eerder gesloten moeten zijn. De 25 gradenregeling geldt dan dus niet.

Lid 2

De burgemeester kan bepalen dat de verlenging van terrasopeningstijden (25-graden regeling) niet geldt als dat in het belang is van de openbare orde, de veiligheid van personen of goederen en/of het beperken van overlast.

Artikel 4

Algemeen

De locatieregels gelden voor terrassen op een openbare plaats. Daarbij wordt gekeken naar een vrije doorgang van het verkeer en het doelmatig en veilig gebruik van de weg. In beginsel is een terras voor wat betreft de locatie toegestaan als aan de regels van dit artikel wordt voldaan. Het is mogelijk dat dezelfde locatieregels gelden voor een terras op privéterrein en overdekte winkelcentra, zoals Hoog Catharijne. Dit komt terug in de voorschriften van de vergunning.

Lid 1

Een minimumnorm van 4,00 meter voor de vrije doorgang moet ervoor zorgen dat in alle situaties de vrije doorgang van hulpverleningsvoertuigen (ambulance, brandweer, politie) en voetgangers gegarandeerd is. Deze afstandsnorm is vooral van belang in het voetgangers- en wandelgebied in en rondom de historische binnenstad van Utrecht. In andere delen van de stad is over het algemeen meer ruimte om een andere maatvoering te kunnen hanteren om de vrije doorgang te garanderen. Dit hangt af van de specifieke situatie en wordt per geval beoordeeld. In alle gevallen geldt dat mensen met een fysieke beperking altijd voldoende ruimte moeten hebben om een terras veilig te passeren.

Lid 2

Bij toepassing van de norm van 1,50 meter vrije doorgang wordt rekening gehouden met beschikbare ruimte voor een terras vanaf de gevel, die minimaal 1,00 meter diep is. Als deze ruimte er niet is dan verleent de burgemeester geen vergunning. In bijzondere gevallen, zoals de smalle Utrechtse stegen, kan hiervoor een uitzondering worden gemaakt.

Daarbij wordt in ieder geval gekeken naar de brandveiligheid en het veilig kunnen vluchten van bezoekers.

Lid 4

De werven langs de Oudegracht zijn vooral toegankelijk voor voetgangers of over het water. Omdat hulpverleningsvoertuigen hier niet kunnen komen, is het niet noodzakelijk om een minimale vrije doorgang van 1,5 meter aan te houden. Een minimale vrije doorgang van 0,75 meter is voldoende voor voetgangers op deze plek.

Lid 5

De norm van 1 meter is opgenomen, omdat in de praktijk blijkt dat een zitgelegenheid, in welke vorm dan ook, bij normaal gebruik altijd 1 meter ruimte in beslag neemt. Een stoep van 2 meter breed is dus niet geschikt voor een terras, omdat ook 1,5 meter vrije doorgang aanwezig moet zijn voor voetgangers (zie lid 2).

Lid 6

Een terras mag niet breder zijn dan de gevel van een horecabedrijf. Dit geldt voor elke gevel van het horecabedrijf, en dus ook voor een zij- of achtergevel. Het gaat er vooral om dat het terras niet voor andere panden wordt geplaatst. Een horecabedrijf dat op een hoek is gelegen mag op grond van de regels geen terras hebben op de hoek tussen twee gevels, bijvoorbeeld een voor- en zijgevel. De burgemeester kan hiervan afwijken als de bijzondere situatie dat toelaat.

Lid 8

Een vergunning voor een terras is mogelijk als dat niet direct aansluit aan een horecabedrijf. In deze gevallen moet het personeel en de bezoekers een weg of fietspad oversteken. De veiligheid van zowel het personeel, de bezoekers en weggebruikers wordt beoordeeld voordat een exploitatievergunning wordt verleend. In verband met de veiligheid ziet tweerichtingsverkeer enkel op fietsverkeer.

Soms is het nodig om loopruimte direct langs etalages van winkels en andere (horeca)bedrijven vrij te houden, zodat zij een vrije toegang houden. In dat geval is het mogelijk om zogenaamde terras-eilanden toe te staan (zoals op de Mariaplaats en het Oudkerkhof). Daarbij wordt altijd beoordeeld of de looproutes van bezoekers van de binnenstad en het belang van het beschermen van de historische omgeving een reden zijn om terraseilanden niet toe te staan.

Lid 9

Er is altijd direct zicht op het terras vanuit het horecabedrijf zodat toezicht gehouden kan worden op de naleving van regels uit bijvoorbeeld de Beleidsregel terrassen, de Verordening horeca of de Alcoholwet. Denk bijvoorbeeld aan alcoholgebruik door minderjarigen, handel op het terras, maar ook de exploitatie van het terras binnen (maatvoering van) de vergunning. Aan deze regel wordt voldaan als vanuit de horecalokaliteit en/of de ingang van het horecabedrijf toezicht gehouden kan worden over het hele terras.

Artikel 5

Algemeen

De inrichting van een terras is onderdeel van de exploitatievergunning. Het verlenen van een vergunning betekent niet dat op een terras alles is toegestaan. Voor sommige andere activiteiten zoals (handels)reclame of bouwen kan een omgevingsvergunning nodig zijn. Dit verschilt per activiteit en soms ook per locatie. Een vergunninghouder is en blijft zelf verantwoordelijk om aan alle regels te voldoen.

Lid 1

Het gebruik van de omvang van de terrassen worden gecontroleerd op basis van de terrastekeningen bij de exploitatievergunning. Op sommige plekken in de stad, waaronder de binnenstad, is de afmeting van de terrassen gemarkeerd door pinnen in de grond. Het pinnen zorgt voor een betere en snellere controlemogelijkheid, een betere zichtbaarheid voor de vergunninghouder/leidinggevende van de afmeting van het terras en voorkomt discussies over het gebruik van het terras.

Lid 2

De hoogte van een terrasschot of terrasscherm is maximaal 2,00 meter. Uit onze inventarisatie blijkt dat de meeste terrasschotten en terrasschermen deze hoogte hebben, waarmee we met deze norm aansluiten bij de praktijk. Het gedeelte van het terrasschot of terrasscherm boven de 1,20 meter is transparant of doorzichtig zijn. Er staan geen reclame-uitingen op een terrasschot of terrasscherm. Het is wel toegestaan om hier de bedrijfsnaam of het bedrijfslogo van het bijbehorende horecabedrijf op te zetten.

Lid 3

De materialen die gebruikt worden voor een terras zijn makkelijk (handmatig, zonder hulpmiddelen) te verwijderen en te verplaatsen. Hiermee wordt de openbare plaats gewaarborgd en kunnen er andere activiteiten plaatsvinden zonder belemmeringen van het terras.

Lid 5

Gasten op het terras zitten op het terrasmeubilair, zij worden staand niet bediend. Als gasten staan, kunnen er meer personen op een terras verblijven, waardoor de overlast voor de omgeving kan toenemen. Ook zorgen statafels snel voor meer (drinkende) personen buiten de vastgestelde terrasruimte. Dit legt een te groot beslag op de gemeentelijke handhavingscapaciteit. Vandaar dat statafels niet zijn toegestaan op een terras.

Lid 6

Het is niet toegestaan om verstrekpunten op een terras te plaatsen. Dit zijn zowel uitgiftepunten voor eten en drinken als (voor)bereidingspunten voor eten en drinken. Door verstrekpunten kunnen bijvoorbeeld vluchtwegen (te snel) geblokkeerd worden en kan geuroverlast ontstaan door het bereiden van maaltijden/etenswaren op het terras. Ook is het in het kader van de volksgezondheid, de aanwezigheid van minderjarigen op een terras en het doel van NIX18 niet wenselijk om het direct verstrekken van alcoholhoudende drank op het terras te stimuleren.

In bijzondere gevallen kan toestemming worden gevraagd aan de burgemeester om verstrekpunten op het terras toe te staan. Bijzondere gevallen zijn bijvoorbeeld nationale feestdagen als Koningsdag of grote sportevenementen zoals het EK of WK voetbal. De toestemming kan per e-mail aangevraagd worden bij het horecaloket. De burgemeester kan hier voorwaarden aan verbinden, bijvoorbeeld dat een deel van het terras verwijderd moet worden als het verstrekpunt in gebruik is. Bij een evenement worden tappunten geregeld met een evenementenvergunning, en zo nodig een ontheffing op grond van de Alcoholwet.

Lid 7

Het is niet toegestaan om partytenten, tarps (dekzeilen) en andere overkappingen neer te zetten op de openbare plaats. Dit heeft te maken met de openbare veiligheid en het uiterlijk aanzien van de omgeving.

Lid 9

Op een terras is al sprake van stemgeluid. Ook kan er vanuit het horecabedrijf achtergrondmuziek ten gehore worden gebracht. Om een opeenstapeling van geluid in de omgeving van het horecabedrijf te voorkomen, wat kan leiden tot geluidsoverlast, is het op een terras niet toegestaan om versterkt muziekgeluid of vergelijkbare versterkte geluiden te laten horen. Om die reden is het niet toegestaan om muziekinstallaties of boxen op een terras te plaatsen, tenzij daarvoor een vergunning of ontheffing is verleend.

Artikel 6

Lid 1

Een horecabedrijf zorgt ervoor dat de omgeving van het horecabedrijf niet vervuild raakt door de etenswaren, verpakkingen en andere materialen die uit en van het horecabedrijf afkomstig zijn. Dit geldt binnen een straal van 25 meter van het horecabedrijf en een bijbehorend terras, zie artikel 2.13 Activiteitenbesluit milieubeheer.

Lid 2

Het is niet toegestaan dat horecaondernemers de weg gebruiken als opslagplek voor terrasmeubilair en andere terrasmaterialen. Ook is het niet toegestaan om een terras op de openbare plaats te laten staan als het terras langer dan één week niet gebruikt wordt. Hiermee wordt voorkomen dat (in de nachtelijke uren) overlast kan ontstaan doordat personen gebruik maken van het terras terwijl het horecabedrijf gesloten is. Het onklaar maken en/of opstapelen van terrasmeubilair mag niet leiden tot onveilige situaties op de openbare plaats, om die reden is opstapelen tegen de gevel niet altijd de beste oplossing vanwege brandgevaar.

Lid 3

Op sommige plekken wordt de openbare plaats ook gebruikt voor bijvoorbeeld evenementen en markten. Op het moment dat op de openbare plaats een markt of evenement plaatsvindt, is het terrasmeubilair weggehaald zodat het terras de andere activiteit niet hindert. De burgemeester beoordeelt per plek wat nodig is, zodat de markt of het evenement veilig kan plaatsvinden.

Lid 4

De burgemeester – haar toezichthouders – en de politie kunnen opdracht geven aan de horecaondernemer om een terras te sluiten of te verwijderen als dat vereist is uit het oogpunt van de openbare orde, de veiligheid van personen of goederen of een ander spoedeisend belang.

Artikel 7

Terrassen die op het moment van inwerkingtreding van de Beleidsregel terrassen voldoen aan de regels van het Terrassenreglement 2018 voldoen ook aan de regels van de Beleidsregel terrassen. Verduidelijkingen van de (bestaande) gebruiksregels, zoals de regel dat het terrasmeubilair niet buiten de terrasafmetingen (pinnen) mag staan of het gebruik van versterkt geluid op een terras vallen hier niet onder, daar moet elke vergunninghouder aan voldoen.